

Allahü Tealanın Yolunda Yürümek İçin

Büyük İmâm, insanlığın büyük önderi, müslimânların haklı ve doğru olduklarını gösteren senedleri, Muhammed Gazâlî (Allahü teâlâ ona bol bol rahmet eylesin) hazretleri hicretin 450. ci yılında Tus şehrinde tevellüd ve 505 [m. 1111] de orada vefât etdi. Kendisine senelerce hizmet edip tâm ilm öğrenen talebesinden birisi, kendi kendine düşünüp; senelerce zahmet çekip çok şey öğrendim. Bu kadar çok ilmden bana en lüzûmlu ve fâidelisi acabâ hangisidir? Âhiretde imdâdîma yetişecek, mezârda dünyâ dostlarım beni yalnız bırakıp gittikleri zemân, bana arkadaş olacak, mezârdan kalkınca, ananın evlâdından, kardeşin kardeşinden, dünyâdaki dostların birbirlerinden kaçıp, herkes başının çâresini aradığı vakt beni kurtaracak olan acabâ hangisidir? Dünyâda, âhiretde fâidesi olmiyan acabâ hangileridir? Bilsem de bunlardan uzaklaşsam. Çünkü, Peygamberimiz “sallallahü aleyhi ve sellem” (**Fâidesiz ilmi öğrenmekden ve Allahü teâlâdan korkmıyan kalbden ve dünyâyâ doymıyan nefsdan ve Allah için aғlamayan gözden ve kabûle lâıyk olmiyan düâdan Allahü teâlâ bizi korusun**) buyurmuşdur, diye uzun zemân düşündükden sonra, anlamak için hocası olan Hücçet-ül-İslâm İmâm-ı Gazâlîye (Allahü teâlâ, onun kabrini nûr ile doldursun) mektûb yazdı ve bununla berâber birkaç zemân hayrlı düâ etmesini yalvardı ve bu sûâlin cevâbı, her ne kadar (İhyâ-ül-ulûm), (Kimyâ-yı se’âdet), (Tefsîrler), (Hadîs-i Erba’în) ve (Minhâc) gibi kitâblarınızda yazılı ise de, bana kısa, açık ve fâideli cevâb veriniz de, her sabâh okuyup, ona göre hareket edeyim, dedi.

Hücçet-ül-İslâm İmâm-ı Gazâlî, şu cevâbı yazıp gönderdi:

Allahü teâlânın yolunda yürümek istiyen bir kimseye evvelâ ne yapmak lâzımdır? diyorsun. Evvelâ Ehl-i sünnet âlimlerinin “rahmetullahi teâlâ aleyhim ecma’in” bildirdiklerine uygun, temiz bir i’tikâd ve îmân lâzımdır. Bundan sonra, tevbe-i nasûh, ya’nî dahâ işlememek üzere, günâhlara tevbe etmek, üçüncüsü, herkes ile halâllaşmak, üzerinde hiçbir mahlûkun hakkı kalmamak, dördüncüsü, Allahü teâlânın emrlerini yapacak kadar, islâmiyyeti öğrenmekdir. Islâmiyyeti bundan fazla öğrenmek, herkese vâcib değildir. Diğer ilmleri lüzûmu kadar okumalıdır. Bu lüzûm, herkesin san’atına, mesleğine, ihtisâsına göre değişir. Bunu, bir hikâye ile dahâ iyi anlayabilirsin.

Hikâye: Şiblî hazretleri “rahmetullahi aleyh” [247-334 Bağdâdda] diyor ki, dört yüz hocadan ders okudum. Bunlardan dört bin hadîs-i şerîf öğrendim. Bütün bu hadîslerden bir dânesini seçip kendimi ona uydurdum, diğerlerini bıraktım. **Çünkü, kurtuluşu ve se’âdet-i ebediyyeye kavuşmağı bunda buldum ve bütün nasîhatleri hep bunun içinde gördüm.** Seçtiğim hadîs-i şerîf şudur: Peygamberimiz “sallallahü aleyhi ve sellem” bir Sahâbîye buyuruyor ki: **(Dünyâ için, dünyâda kalacağın kadar çalış! Âhiret için, orada sonsuz kalacağına göre çalış! Allahü teâlâyâ, muhtâc olduğun kadar itâ’at et! Cehenneme dayanabileceğin kadar günâh işle!).**

Kaynak: Hak Sözü’n Vesîkaları / Sayfa 357, 364, 365